

Stefan Braam: „We zitten helemaal vol. Nu is het zoeken naar uitbreiding.”

FOTO HIELCO KUIPERS

De koers van het Bio Science Park

Het Leiden Bio Science Park is de economische motor van Leiden, de kurk waar de stad op drijft. Honderden bedrijven werken er aan de wereld van morgen. Maar wat doen ze precies? De komende maanden duikt het Leidsch Dagblad in de wereld van de biotech in de regio. Deze keer: Ncardia, een bedrijf dat stamcellen kweekt voor medicijnproeven en celtherapie. Deze serie verhalen wordt mede mogelijk gemaakt door het Leids Mediafonds.

PORTRET Na tien jaar ontwikkelen kan Ncardia stamcellen produceren

Stamcellen kweken om medicijnen uit te testen

Zestig miljoen dollar, dat is de investering die het Leidse biotechbedrijf Ncardia vorige maand ophaalde om zijn stamceltechnologieproductie op te schroeven. Daarmee wil het bedrijf snellere medicijnontwikkeling mogelijk maken en cellen voor celtherapie leveren. En heel hard groeien.

Martijn de Meulder

Leiden ■ „Dit is een bioreactor. Hiermee maken we onze stamcellen,” Stefan Braam staat in zijn Leidse laboratorium naast wat het hart van zijn bedrijf is. Een apparaat vol glaswerk, slangetjes, knoppen en elektronica. „In het beker-glas vind je het medium waarin we de cellen kweken. Een propeller houdt de vloeistof in beweging, met deze slangetjes voegen we bijvoorbeeld zuurstof of kooldioxide toe als dat nodig is. En uiteindelijk krijg je dit,” hij wijst op een melkwitte laag onder in het glas, „dit zijn hartspiercellen gemaakt uit stamcellen.”

Van buiten is het kantoor van Ncardia op het Leiden Bio Science Park nauwelijks zichtbaar. Een beetje weggestopt ligt het tussen de gevel van het Biopartner 3-gebouw en het Sylviuslaboratorium. Maar binnen wordt door Braam en zijn dertig medewerkers op een hele verdieping hard gewerkt aan een hypergeavanceerde technologie. „In 2012 werd de Nobelprijs toegekend aan twee wetenschappers die ontdekten dat je zogenaamde pluripotente stamcellen uit gewone lichaamscellen kunt maken,” legt de 38-jarige directeur uit. „Dat is de techniek die wij ook gebruiken: als je bepaalde eiwitten

Ncardia

Idee: met stamcellen medicijnontwikkeling en celtherapie naar een nieuw niveau brengen
Waar: Biopartner 3-gebouw
Wie: Stefan Braam (38), oprichter en algemeen directeur
Aantal werknemers: 50
Investering: 80 miljoen euro
Investeerders: Onder meer van Welsh, Carson, Anderson & Stowe, Innovation Quarter van de provincie Zuid-Holland en Vesalius biocapital
Die naam? komt van het Griekse woord encardia, wat ‘vanuit het hart’ betekent. Een knipoog naar het hartweefsel dat Ncardia maakt.

in de cel brengt verandert deze in een stamcel. Stamcellen zijn heel bijzonder: je kunt ze laten uitgroeien tot alle mogelijke organen. Door de juiste seintjes te geven aan een stamcel kun je hem miljoenen keren laten vermeerderen en laten uitgroeien tot bijvoorbeeld hartweefsel. Of een stukje darm. Of hersenweefsel. De toepassingen zijn eindeloos.” Braam werkte lang als onderzoeker in het LUMC en zag de potentie van de techniek „Maar in de onderzoeksomgeving van die tijd was er geen sprake van dat ik er uiteindelijk mensen mee kon helpen. Dat wilde ik juist wel. De enige manier om deze manier omdat te bereiken was er een bedrijf mee te starten.”

Industrieel

Dat was in 2011, het bedrijfje begon piepklein maar groeide in de afgelopen tien jaar hard. Investeerders zagen het idee van Braam en de zijnen wel zitten en pompen miljoenen in de Leidse biotechstartup. Het nam een Duitse concurrent over - en sloot deze vervolgens - en startte een fabriek in Gosselies, een voorstadje van het Waalse Charleroi. „Ncardia is echt een internationaal bedrijf geworden,” zegt Braam. „Maar daar zit een zekere logica in: het hele bedrijf is ge-groundvest in één stamceltechnolo-

De kansen voor de toekomst zijn enorm, die willen wij grijpen

gie die we voor twee verschillende toepassingen gebruiken. In België kweken we er cellen mee voor celtherapie. Met die behandel-methode krijgen bijvoorbeeld kankerpatiënten cellen ingebracht die helpen met het bestrijden van de tumoren. Dat gebeurt nu vaak nog door cellen uit patiënten zelf te halen, die te bewerken, te verm-nigvuldigen en ze weer terug te plaatsen. Maar wij gaan ‘next level’ door die cellen uit stamcellen op te kweken. Veel efficiënter. We zijn de eersten in de wereld die daarvoor

industriële productie mogelijk maken.”

Miljardenmarkt

In Leiden gebruikt Ncardia ook stamcellen. „Hier gebruiken we ze om medicijnen op te testen. Als je stamcellen laat uitgroeien tot bijvoorbeeld hartweefsel dan kun je daarop testen of een nieuw medicijn bijvoorbeeld hartritmestoornissen oplevert. Dat maakt de ontwikkeling van medicijnen veel sneller dan voorheen en dierproeven grotendeels overbodig.” Dat wordt onderkend door inmiddels tientallen klanten, zonder uitzondering internationale farma- en biotechbedrijven, stelt Braam: „We zitten helemaal vol. Nu is het zoeken naar uitbreiding. We hebben net acht nieuwe mensen aangenomen en komend jaar komen er nog meer bij.” Sterker nog, het gaat zo goed dat Ncardia winst zou kunnen maken: „Als we dat zouden willen zeker. Maar we zitten nog in een groeifase. Daarom hebben we ook die nieuwe financiering van zestig miljoen dollar opgehaald bij een Amerikaans venturecapital-fonds. Preklinische medicijnontwikkeling is een miljardenmarkt en onze stamceltechnologie staat feitelijk nog in de kinderschoenen. De kansen voor de toekomst zijn enorm, die willen wij grijpen.”